

Vaaz

Kari Vitikainen

24. Pazar Pentakost gününden sonra, İstanbul 5.7.2009

O sırada bazı kişiler gelip İsa'ya bir haber getirdiler. Pilatus'un nasıl bazı Celileliler'i öldürüp kanlarını kendi kestikleri kurbanların kanına kattığını anlattılar.

İsa onlara şöyle karşılık verdi: "Böyle acı çeken bu Celileliler'in, bütün öbür Celileliler'den daha günahlı olduğunu mu sanıyorsunuz?"

Size hayır diyorum. Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız.

Ya da, Şiloah'taki kule üzerlerine yıkılınca ölen o on sekiz kişinin, Yerusalim'de yaşayan öbür insanların hepsinden daha suçlu olduğunu mu sanıyorsunuz?"

Size hayır diyorum. Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız."

Okuduğumuz olay milattan yani İsa'nın doğumundan yaklaşık 30 sene sonra oldu. O zamanda İsrail Roma imparatorluğun bir parçasıydı. Vali Pilatus Roma'yı temsil eden bu bölgenin yöneticisiydi.

Tabii ki Yahudiler Romalıların işgalini kabul etmediler ve bazı yahudiler partizan olarak savaşmaya devam ettiler. Partizan faaliyetleri özellikle İsrail'in kuzey kısmında, Celile'de, en kuvvetlilerdi. Tabii ki Romalılara göre bu haydutlar teröristlerdi.

Genel olarak Yerusalim'de, başkentte, oturanlara göre Celileliler biraz basit insanlar. Celile'de eğitim seviyesi başkente göre yüksek değildi. Celilelilerin kullandığı dil, yani diyalekt çok farklı. Çok köylü. Celileliler inatçı yani dik başlı insanlar olarak tanınırdı. Yerusalimler, Celile'den iyi olan hiç bir şey gelemez yani dağlardan iyi olan hiç bir şey gelemez, diye düşünürdüler.

Ve bugünkü metnimize göre tekrar yeni bir olay oldu. Zavallı Celileliler. Celileli bir partizan grubu Yerusalim'deki tapınağa gittiklerinde orada Romanlılar tarafından yakalandı ve öldürüldüler. Tapınakta, Yahudilerin en kutsal yerinde! Ve en kötüsü, öldürülen insanların kanı, kutsal kurban kanı ile karışmış. Ne kadar kötü ve iğrenç bir olay.

Ve o günün Filistininde ne kadar büyük bir haber! O zamanda gazeteler ve televizyonlar olsaydı, bu olay her gazetenin ön sayfasında ve her televizyon kanalının ana haberi olurdu.

Okuduğumuz metine göre bu haber İsa'ya da ulaştı. Haberi getirenlerle ilgili bilgimiz fazla yok. Onlar büyük ihtimalle Celileliler olmayan Yahudilerdi.

Haber İsa'ya anlatıldıktan sonra herkes nefesini tutarak İsa'nın cevabını bekledi. İsa Romalı katilleri yargılayacak mı? Yargılıyorsa, Romalılar İsa'ya ne yapacaklar. Veya İsa işgalcileri yani Romalıları savunacak mı? Öyle yaparsa, mutlaka Yahudi halkının nefretini kazanacak. Ve bu dik başlı Celilelilerle ilgili ne söyleyecek acaba?

Ama İsa'nın cevabı tamamen beklenmeyen bir cevaptı. Siyasal durumla ilgili hiç bir yorum yapmadı. Ayrıca sanki Celilelilerin eğitim seviyesi, onların kullandığı diyalek, onların siyasal fikirleri veya

onların yaptıkları bile hiç önemli değildi.

İsa, “Böyle acı çeken bu Celileliler’in bütün öbür Celileliler’den daha günahlı olduğunu mu sanıyorsunuz? Size hayır diyorum”, dedi.

Bu ne demek, İsa neden böyle bir cevap verdi. Bu bir haber, siyasal bir olay ve İsa günhalarla ilgili konuşmaya başlıyor. (Düşün, bana bir haber anlatıyorsan, mesela TEM’de trafikte bir kaç kişi kazada ölmüş diye anlatıyorsan ve ben sana karşılık olarak ‘ölenlerin bütün öbür araba sürücülerden daha günahlı olduğunu mu sanıyorsun’ diye bir cevap verirsem, biraz ayıp, değil mi?)

Ama İsa’nın cevabı böyleydi. Neden acaba? O zamandaki Yahudiler hayatta karşılaştıkları kötü şeylerin, yani kazaların, hastalıkların ve bunun gibi melanetlerin günahın cezası olduğuna inandılar. (Belki bu düşünce bizim düşüncelerimizden her zaman çok uzak değil. ‘Ne yaptım ki böyle bir şey bana oldu?’ diye bazen sormazmıyız ?) Ve bu mantığı ile tapınakta iğrenç şekilde öldürülen Celilelilerin mutlaka diğer insanlardan daha günahlı olduğu sanıldı. İsa biliyordu ki, haberi getiren insanların akıllarında bu soru vardı. Ve İsa bu sorulmayan soruya karşılık verdi. İsa’ya göre bu doğru bir düşünce değildi. Öldürülen Celileliler diğer insanlardan farklı değildiler.

Ve İsa devam ediyor: *Tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız.*

Herkes aynı çizgide. İsa dinleyenleri uyarmak istiyor. En önemli şey insanın canının kurtuluşu. Bu konuda herkes aynı durumda. Tövbe etmezseniz, **hepiniz** böyle mahvolacaksınız.

Ve herkes mutlaka anlasın diye İsa başka bir örneği veriyor. Şiloah’taki kulenin yıkılması herkesin bildiği bir diğer olay. Ama Şiloah Yeruşalim’deydi ve bu kazada ölen kişiler Yeruşalim’de oturan yahudilermiş, hor görülen Celileliler değil. İsa bu örnek aracılığıyla herkesin; Celileli olursan, Yerusolimli olursan, İstanbullu olursan, Adanalı, Erzincanlı bile olursan, partizan olursan, normal hayata yaşıyan bir insan olursan, eğitilmiş veya eğitimsiz, Türk, Kürd Alman, Amerikalı, Yahudi, Müsliman, Hıristiyan farketmez, çok açıkça günah işleyen olursan, az veya gizlice günah işleyen olursan, farketmez... **İsa, Baba’nın önünde herkesin aynı çizgide olduğunu vurguluyor.**

Bu metinde ‘**hepiniz**’ kelimesi çok önemli bir kelime. Hepimiz aynı durumdayız.

Tövbe etmezsek, **hepimiz** böyle mahvolacağız.

Tövbe etmezsen, mahvolacaksın.

Tövbe etmezsem, mahvolacağım.....

Bu metinde ikinci önemli bir kelime: ‘mahvolmak’ tır. O ne demek? Mahvolmak ölmek mi demek? Bir anlamda evet ama burada daha derin bir anlamı da var. Herkes her halde ölecek. Celileli olursan, Yerusolimli olursan, Hıristiyan olmazsan veya Hıristiyan olursan, fark etmez. Herkes bir gün ölecek.

Yuhanna İncil’de, çok iyi tanıdığımız İsa’nın söylediği bir cümle var: *Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu’nu verdi. Öyle ki, O’na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun.*

Belki bu ayet, mahvolmak kelimeyi anlamak için ışık verebilir.

O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun.

Sonsuz yaşama ve mahvolma bu cümlede sanki karşıtlık olarak kullanılıyor. Mahvolacaksınız ya da sonsuz yaşama kavuşacaksınız. Sonsuz yaşamanın karşılığı sonsuz ölüm, değil mi.

İsa “mahvolmak” ile ilgili uyarı verirken sadece herkese bekleyen ölüm ile ilgili konuşmuyor. Bu dünyada herkes ölecek ama sonsuz ölüm, sonsuzluğa süren cezası, cehennem, çok daha ciddi bir şey.

*Tövbe etmezseniz, **hepiniz** böyle mahvolacaksınız.* Bu çok ciddi bir uyarı. İsa bizi sevdiği için bunu söylüyor. Tövbe etmezseniz, önünüzde sadece sonsuz bir ölüm ve cehennem bekliyor.

Ve şimdi üçüncü önemli kelimeye gelelim: ‘tövbe etmek’, ne demek? Sanki ‘tövbe etmek’ sözü bu metinde bize kurtuluş yolu açar. Mahvolmamız için yapabileceğimiz bir şey var, tövbe etmemiz lazım.

Biz Pilatus’un öldürdüğü Celileliler gibi değiliz, bizim üstümüze Siloah kule yıkılmadı. Biz denize düşen Air Franz’ın veya Yemenian’ın uçağında değildik veya bizi bu hafta haberlede okuduğumuz İtalya’daki trenin patlaması vurmadı. Hala vaktimiz var.

Biz bu kazalarda ölen insanlardan farklı değiliz. Onlar bizden daha günahlı değiller. Sadece tek farkımız var, onların zamanı bitti, biz hala hayatayız. Hala tövbe etmek için vaktimiz var.

Ama ‘tövbe etmek’ ne demek? Nasıl tövbe edebilirim? Ne kadar yeterlidir?

Tövbe etmek daha iyi olmak mı demek? Belki düşünebilirim ki büyük günahlarım yok, tabii bazı konularda ufak tefek hatalar yaptım, ama biraz kendimi geliştirsem ve pişmanlığımı göstersem, veya belki biraz daha uzun bir süre oruç tutarsam veya bir kaç namaz daha kılırsam, tövbem yeterli olur.

Tövbe bu mu? Biraz kendimizi geliştirmek mi? Daha iyi ve temiz hayatı yaşamak mı? Bazı günahlardan vaz geçmek mi? Biraz daha iyi olmak yeterli mi? Bu kadir Allah için, günahattan nefret eden Allah için yeterli mi?

Yeterliyse, İsa Mesih, Allah’tan Allah, neden dünyaya indi ve insan halini almak zorundaydı.

Bizim yaptıklarımız yeterliyse, İsa Mesih neden işkence çekti ve carmiha gerildi? Bizim tövbemiz yeterliyse, İsa Mesih neden carmihtayken ölmeden önce “Allah Allah niye beni terk ettin” bağırdı? Neden?

Kurtuluşumuz için bir şey yapmamız gerekirse, İsa Mesih carmihta neden son sözü olarak ‘Tamamlandı’, diye bağırdı. Neden?

Çünkü İsa Mesih carmihta kendi yaptıklarından dolayı değil, bizim yaptıklarımızdan ve yapmadıklarımızdan dolayı carmiha gerildi. *Allah’ın istediği tövbe bizi İsa Mesih ile, onun yaptıklarıyla bağlıyor.* Tövbe kendimizi geliştirmek değil, tövbe eski yolumuzdan tamamen dönmektir. Tövbe, eskiden güvendiğimiz şeylerin, kendi

imkanlarımızın terk edilmesi ve kendi tövbemizin ve yaptıklarımızın terk edilmesi ve bütün umudumuzun İsa Mesih'e bağlanması demektir.

Ama pratikte bu nasıl oluyor? Tövbemin yeterli olduğunu nereden bileririm? Nasıl İsa Mesih'e bağlı olduğumu bilebilirim?

İsa göğe alındıktan sonra, Pentekost gününde elçi Petrus Yeruşalim'de vaaz etti. Elçilerin işleri kitabından bir kaç ayet okuyacağım. Vaazında Petrus diyor ki 'Böylelikle bütün İsrail halkı (bütün İstanbul halkı) şunu kesinlikle bilsin: Allah, sizin çarmıha gerdiğiniz İsa'yı hem Rab hemde Mesih yapmıştır.' Sonra sözleri duyanlar Petrus'a "Ne yapmalıyız?" diye sordular. Petrus onlara şu karşılığı verdi: "Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih'in adıyla vaftiz olsun. Böylece günahlarımız bağışlanacak ve Kutsal Ruh armağanını alacaksınız. Bu vaat sizler, çocuklarınız, uzaktakilerin hepsi için (Erzincana kadar veya Hata'ya kadar bile) Allah'ımız Rab'bin çağıracağı herkes için geçerlidir."

Evet, tövbemiz Vaftizle başlıyor. Vaftizde İsa Mesih ile bir olduk. Eski hayatımızı terk ettik, ve İsa Mesih'in hayatı, İsa Mesih'in doğruluğu, bize aramağan olarak verildi. *Tövbemiz bu gerçekte kalmak demek, İsa Mesih'te kalmak demek.*

Siloah kulesi veya her hangi bir kule üstümüze yıkılabilir, veya yanlış bir ucağa binebiliriz, veya kiliseden eve giderken bir tafik kazasında ölebiliriz. Ama korkmamız gerekmiyor.

Herkes gibi, biz de öldükten sonra Allah'ın önünde ayakta duruyoruz ve Allah bize de soruyor: Sen hayattayken tövbe ettin mi?

Ve o zaman İsa Mesih'in çarmıhta bağırdığı sözü duyabiliriz:

'Tamamlandı'. Her şey tamamlandı. Tövbemiz tamamlandı. Biz onu yapmadık ama İsa Mesih onu tamamladı.

Bu müjdedir. Ve bu müjdeyi her Pazar kilisemizde duyuruluyor. Burada biz günhalarımızı itiraf ediyoruz ve bağışlanma sözünü duyuyoruz. Günhalarımız gerçekten bağışlandı.

İmanımız zayıf olabilir, İsa Mesih'in yaptıkları bizim için yeterli olduğuna güvenmeyebiliriz **ve onun için** ibadetimizde Allah imanımızı Sözüyle kuvvetlendiriyor.

Kuşku veya şüphelerimizle oluşan günahlarımızı da Rab İsa Mesih'e itiraf edebiliriz. Ve ibadettimizde Allah bizi Kutsal Sofrasına çağırıyor ve O ne diyor: "Bu benim bedenimdir, bu benim kanımdır, birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır. Ve böylece de Rab'bizim somut şekilde tekrar ve tekrar imanımızı kuvvetlendiriyor.

Tövbe

- *günahlı olduğumuzun itiraf edilmesi*

- *merhamete muhtaç olduğumuzun anlanması*

- *ve Allah'ın armağanlarının kabul edilmesi*

demektir.

Başka yapmamız gereken şey yok, çünkü Allah, İsa Mesih, bizim için her şeyi tamamlandı kelimesini söyleyerek tamamladı.